

prima instanță: V.Chișilița
instanța de apel: V.Pruteanu, L.Popova, A.Gavrilița

dosarul nr. 2ra-1018/16

ÎNCHEIERE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală și Valentina Clevadi

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Igor Mocan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Igor Mocan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Igor Mocan și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2015,

c o n s t a t ă:

La 05 mai 2015, Igor Mocan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 15 octombrie 2014 a depus o acțiune împotriva SA „Banca de Finanțe și Comerț” privind discriminarea pe principiu de limbă și repararea prejudiciului moral cauzat prin această discriminare, iar la 04 mai 2015, cererea de chemare în judecată a fost respinsă integral.

Afirmă că, i-a fost încălcat dreptul la o judecată echitabilă sub aspectul încălcării termenului rezonabil, din motiv că, de la depunerea cererii de chemare în judecată pînă la finalizarea procesului au trecut mai mult de 6 (șase) luni.

Susține că, conform art. 6 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Iar potrivit prevederilor art. 192 alin. (1) CPC, pricinile civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil. Criteriile de determinare a termenului rezonabil sânt: complexitatea pricinii, comportamentul participanților la proces, conduita instanței judecătorești și a autorităților relevante, importanța procesului pentru cel interesat. Respectarea termenului rezonabil de judecare a pricinii se asigură de către instanță.

Reclamantul a mai specificat și prevederile art. 2 din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21.04.2011, conform căruia, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

În final, a menționat că, instanțele de judecată au ignorat aceste prevederi legale, încălcându-i-se astfel dreptul său la examinare a pricinii într-un termen rezonabil.

A mai indicat că, suferă de diabet zaharat, iar procedura îndelungată de examinare a cererii i-a afectat starea de sănătate, motiv pentru care a sesizat instanța de judecată cu prezenta acțiune.

Solicită reclamantul Igor Mocan, constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a litigiului intentat la cererea de chemare în judecată a lui Igor Mocan împotriva SA „Banca de Finanțe și Comerț” privind discriminarea pe principiu de limbă și repararea prejudiciului moral cauzat prin această discriminare și încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul său a prejudiciului moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei în mărime de 50000 unități convenționale.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2015, cererea de chemare în judecată înaintată de către Igor Mocan a fost respinsă (f.d.54).

Nefiind de acord cu hotărârea enunțată, Igor Mocan a declarat apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 ianuarie 2016, a fost respins apelul declarat de Igor Mocan și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 29 iunie 2015 (f.d.109).

Invocând ilegalitatea deciziei enunțate, la 04 martie 2016, Igor Mocan a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea actelor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral cauzat prin această încălcare să fie admisă în sensul declarat.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele de judecată au interpretat eronat normele de drept material, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii.

La fel s-a indicat că, la caz, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și care urmează a fi casată, pe motiv că nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat în mod eronat legea.

În rezultat, instanțele ierarhic inferioare s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri ilegale și neîntemeiate de respingere a acțiunii, astfel fiindu-i încălcat în mod direct dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei (f.d.117-119).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din actele pricinii rezultă că, decizia recurată a fost pronunțată la 13 ianuarie 2016 (f.d.109), iar recursul a fost depus la 04 martie 2016 (f.d.117).

Astfel, prin prisma prevederilor art. 434 alin. (1) CPC, instanța de recurs constată că recursul depus de către Igor Mocan a fost declarat în termen.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Igor Mocan, urmează a fi declarat inadmisibil.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, conform art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Iar potrivit art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului enunțat prevede expres că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Sub aspectul acestor prevederi legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Igor Mocan, este declarativ, or, acesta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Mai mult decât atât, călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Argumentele invocate în cererea de recurs depusă de Igor Mocan, poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Cele relatate mai sus derivă și din dispoziția articolului 13 din Convenția Europeană, care reglementează expres că, recursul trebuie să fie unul „efectiv”, atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea c. Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII, c. Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991 și c. Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Igor Mocan, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Igor Mocan, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător:

Tatiana Vieru

Judecători:

Oleg Sternioală

Valentina Clevadi